

[Søren Jensen.]

den, at den er i orden, og at man har moderne anlæg og hjælpemidler. Den landmand, som står med en gammeldags stald, har i dag ikke store muligheder for at få medhjælp. Derfor er der også grund til at takke landbrugsministeren for, at også de anlæg og hjælpemidler, som hører til en moderne stald, kan komme ind under denne lovgivning, i allerhøjeste grad også af hensyn til de unge medarbejdere, som vi gerne skulle have inden for landbruget.

Så skal jeg til sidst vende mig imod den sidste lov og sige, at ligesom forslaget om forbedring af lov om udlån til staldbyggeri er et fremskridt, er loven vedrørende unge landmænd også fremadrettet, det er et håndslag til de unge landmænd, og jeg glæder mig over, at det nu er anden gang, denne regering forbedrer denne lovgivning. Dermed overser jeg ikke, at det var i hr. Chr. Thomsens tid, at loven blev indført. Men landbrugets største problem i dag er, som det er sagt, at skaffe afløserne. Det foreliggende lovforslag tager hensyn hertil, og det viser, at regeringen vil bidrage til at mildne både landbrugets og de unge landmænds vilkår.

Derfor kan jeg også tilsige de her omtalte lovforslag en velvillig behandling.

Erik Hansen (Ålborg amt): Jeg vil også gerne på det radikale venstres vegne sige, at det arbejde, som nu tilsyneladende, i hvert fald foreløbig, er afsluttet i landbokommissionen, har givet inspiration til mange tanker og har haft en afgørende indflydelse på en stor del af lovgivningen. Når denne, skal vi sige tak er rettet til landbokommissionen, kan jeg af gode grunde ikke undlade også at sige tak til den landbrugsminister, som gav anledning til, at man den 24. februar 1960 fik nedsat landbokommissionen. Jeg så forleden dag i et blad, som står fremtrædende landboorganisationer nær, at man med tommehøje bogstaver havde tilkendegivet, at man med disse fire lovforslag simpelt hen stod over for dette tiårs største reform inden for landbrugslovgivningen. Jeg tror også, at den er meget væsentlig, men om den er dette tiårs største, tror jeg man skal have det lidt på afstand for at kunne vurdere. En lovgivning for landbruget vedrørende de strukturelle problemer er naturligvis

yderst væsentlig. Vi havde også en landbrugslovgivning, der strukturelle betød umådelig meget i tiden fra århundredskiftet. Den betød, at man fik udstykket landbrugsejendomme, og landbrugsejendomme var dengang en mangelvare. Unge landmænd stod derfor i den situation, at de enten måtte udvandre til fremmede verdensdele eller blive arbejdsledige herhjemme, hvis ikke man gennem en udstykning skaffede dem en bedrift, en arbejdsplads. Der blev efter denne moderne lovgivning gjort en stor indsats på dette område og skaffet mange arbejdspladser, men medens det omkring århundredskiftet var progressiv jordpolitik at føre en udstykningspolitik, må man erkende, at som tiden er gået og udbuddet af landbrugsejendomme er stort og efterspørgslen stagnerende, er en progressiv jordpolitik en anden end den, der hidtil har været ført.

Jeg er nødt til at sige til de mange, som stærkt har kritiseret, at vi i landbrugslovgivningen på det strukturelle område er kommet bagefter: når der igennem de seneste år er gået mellem 6.000 og 7.000 landmænd fra landbruget, føler man så, at dette tal er for ringe? Havde man ønsket en lovgivning, der havde presset 8.000 eller 10.000 eller 12.000 fra landbruget pr. årgang? Jeg tror, at man med rette kan spørge om det på baggrund af den kritik, der er rettet imod, at man for langsomt er kommet i gang med jordpolitiske reformer.

Må jeg så om de enkelte lovforslag, fire i tal, som foreligger her, og som vi ligesom har taget forskud på ved på et tidligere tidspunkt i folketingssamlingen at drøfte en forespørgsel fra socialdemokratiet om, hvad der skulle ske på landbrugsfeltet, sige, at det første, lovforslaget om landbrugsejendomme, må ses på baggrund af, som jeg nævnte før, at udbuddet af landbrugsbedrifter er større end efterspørgslen. Derfor er det naturligt, at man tilrettelægger en strukturlovgivning, der åbner større mulighed for sammenlægning, end den nugældende gør.

Jeg vil gerne på det radikale venstres vegne sige, at det, at man i en lovgivning, jeg senere kommer til, fastholder 35 ha's kriteriet som forudsætning for at kunne få del i udlånsmidlerne, er en meget væsentlig ting. Det er for så vidt en forudsætning for,